

Nr 65.

Av herr **Lindblad, Ernst**, *angående skrivelse till Konungen i syfte att villkor om fullgjord skatteplikt må komma till användning vid fastställande av kontrollföreskrifter för utminuteri av brännvin.*

Då ett fortgående på de partiella reformernas väg synes vara det säkraste medlet för att nå det av *alla* eftersträfvade målet — en utsträckt folknykterhet — har det för mig ställt sig behjärtansvärt att söka undanröja *ett* möjligen befintligt hinder härutinnan, och tillåter jag mig att referera en framkommen juridisk invändning mot införandet av det s. k. Hedemorasystemet i fråga om utminuteri av brännvin. Man har hört denna invändning förr, men jag väljer den, som nu senast föreligger i dagens tidningar:

Intet Hedemorasystem i Ystad.

Magistraten finner skattevillkoret godtyckligt och lagvidrigt.

Ystad den 26 januari. Magistraten i Ystad har avgivit yttrande över stadsfullmäktiges besvär över länsstyrelsens beslut den 11 november 1915 i fråga om antagande av Ystads spritförsäljningsaktiebolags anbud på övertagande av brännvins-handeln i Ystad under 1916 och har magistraten anförde följande:

Magistraten tillstyrkte anbudets antagande utan det av stadsfullmäktige beslutade villkoret, att i blivande kontrakt skulle stadgas, att den, som ej fullgjort sin skatteplikt beträffande kommunal- och kronoskatt för föregående år, ej skulle få köpa spritdrycker. Detta gjorde magistraten av den anledningen, att den ansåg, att förenämnda villkor icke kunde lagligen fastställas. Det syntes magistraten, att en persons förmåga att betala skatt icke ägde samband med gällande bestämmelse därom, att spritbolags ändamål vore, att i sedlighetens intresse ordna och hand-hava detaljhandeln med brännvin. Om skattskyldig person till följd av sjukdom och därav följande arbetslöshet, brist på arbete, en omfattande försörjningsplikt eller andra därmed jämförliga orsaker icke är i stånd att fullgöra sin skatteplikt,

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 3 saml. 31 häft. (Nr 64—65.) 2

torde detta icke böra beröva honom rättighet att inköpa spritdrycker. Villkoret är för detta ändamål helt främmande, på samma gång som det är alldeles godtyckligt. Vilket villkor som helst kunde ju då göras, såsom exempelvis att gift man ej får köpa spritdrycker eller att han har hustru och barn att försörja. Inskränkning måste grundas därpå, att en person visat sig icke kunna måttligt begagna spritdrycker. Härav kan ju också ofta följa, att hans utgifter för inköp av spritdrycker icke lämna någonting över för betalning av de skatter, som han har att erlägga. I detta fall ligger det givetvis »i sedlighetens intresse» att förhindra en sådan person från åtkomsten av spritdrycker.

Magistraten hemställer slutligen, då sålunda efter dess mening det av stadsfullmäktige beslutade villkoret icke står i överensstämmelse med gällande lag, att Kungl. Maj:t måtte lämna besvären utan avseende.

Om lagstiftningen utgått från, att fullgjord skatteplikt skall utgöra villkor för kommunal och politisk rösträtt och man därvid ej tvekat att genomföra sådana bestämmelser, varigenom i enstaka fall personer, som av sjukdom, brist på arbete, en omfattande försörjningsplikt eller dylikt verkligen *hindrats* att betala sin skatt, därigenom berövats sin rösträtt, så synes man ej böra tveka om befogenheten att etablera ett liknande villkor, ett ordentlighetsstreck, då det gäller anskaffandet av under kontroll lagda varor, som torde av alla inrubiceras som överflödsartiklar och som många rent av vilja *helt förbjuda*. Man har ju sedan gammalt, för att hindra åtkomsten, slagit in på den metoden att väsentligt fördyra varan genom dryga tillverknings- och försäljningsavgifter, och i fråga om utminuteringen har man velat förbehålla all vinsten åt det allmänna. Det torde då kunna anses som en ren konsekvens, att man, för att tillgodose det allmänna, även allraförst utkräver resterande skatter av en försumlig köpare av brännvin och därmed prövar hans normala köpkraft, låt vara att man då också så att säga individuellt fördyrar varan.

Då besvärsvägen nu är anlitad, kunde man ju avvakta frågans utgång därvid: måhända kommer på den vägen ett tillfredsställande resultat fram. Det synes emellertid gå säkrare och måhända snabbare att uppnå ett sådant genom hänvändelse till riksdagen.

Jag vågar därför hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhänga att vid fastställande av kontrollföreskrifter för utminutering av brännvin även villkoret om fullgjord skatteplikt må komma till användning.

Stockholm den 27 januari 1916.

Ernst Lindblad.